

Меньшикова О.В., к.ф.-м.н., доцент, olga.menshikowa@ldubgd.edu.ua

Рак Т.Є., д.т.н., доцент, taras@ldubgd.edu.ua

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Сучасний стан розвитку нашого суспільства – суспільства знань, бурхливий, слабко прогнозований розвиток науки та технологій вимагає від сучасної людини постійного навчання та опрацювання великих об'ємів інформації. На перший план виходять не стільки знання та фаховість, скільки вміння критично аналізувати інформацію, вміння швидко переключатись з однієї задачі на іншу, комплексний підхід до розв'язання проблем тощо. В основі цього лежить, перш за все, вміння чи навички самостійного навчання, самоосвіти. На думку експертів, в майбутньому нам доведеться навчатись все своє життя, а вже найближчими роками (в деяких галузях вже навіть тепер) навчання стане однією з основних повсякденних діяльностей. Очевидно, що система організації освітнього процесу вимагає адаптації до вимог сучасності, внесення змін до класичного підходу викладання, який культивувався століттями, впровадження нових підходів та технологій.

Одним з ключових акцентів нового Закону України «Про вищу освіту» є зростання частки самостійної роботи студентів та скорочення аудиторного навантаження. У зв'язку з цим зростає актуальність використання у освітньому процесі змішаної моделі навчання (blended learning). Під змішаним навчанням розуміється поєднання аудиторних (очних) занять з асинхронними або синхронними дистанційними заняттями. Така освітня модель дозволяє органічно поєднувати кращий досвід традиційного навчання з сучасними інформаційно-комунікаційними інноваціями, активізує самостійну пізнавальну діяльність студентів, сприяє індивідуалізації та гнучкості навчального процесу.

У Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності віртуальне навчальне середовище («Віртуальний університет», ВУ), як

дистанційний компонент змішаного навчання, реалізується на базі модульної платформи Moodle, яка дозволяє створювати електронні курси, забезпечувати якісний контроль пізнавальної активності та самостійної роботи і підтримує інтерактивну взаємодію викладача та студентів.

Аналіз ефективності функціонування ВУ виявив ряд управлінських, організаційних, методичних та педагогічних проблем. Удосконалення електронного навчання потребує системного підходу до реорганізації віртуального навчального середовища та впровадження управлінських рішень. Запропонована концептуальна система спрямована на:

- розробку методик реалізації моделі змішаного навчання;
- адаптацію компетенцій викладача до вимог сучасності;
- удосконалення форм контролю знань та урізноманітнення інтерактивних завдань, з врахуванням особливостей навчальних дисциплін;
- автоматизацію підтримки освітнього процесу;
- покращення моніторингу та аналізу результатів навчальної діяльності.

Для забезпечення ефективного функціонування ВУ передбачено виконання таких етапів:

1. Реєстрація викладачів, студентів та технічного персоналу в домені університету.
2. Зміна організаційної структури ВУ на студентоцентровану (рис.1).

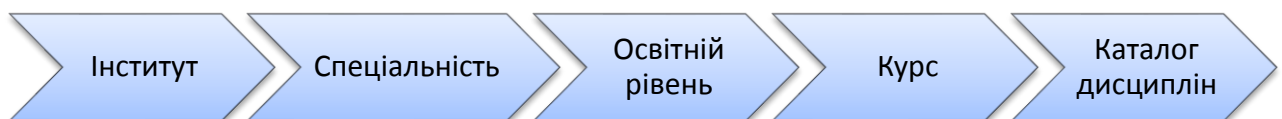

Рис.1.

3. Визначенням відповідальних за розвиток змішаного навчання в університеті на різних рівнях управління.

4. Затвердження внутрішніх регламентуючих документів щодо функціонування ВУ, вимог до електронних курсів, критеріїв оцінювання якості електронних курсів тощо.
5. Організація систематичного навчання та тренінгів для викладачів і відповідальних осіб.
6. Розробка методичних матеріалів для створення електронних курсів та ефективного використання їх елементів.
7. Запровадження сертифікації електронних курсів.
8. Розробка заходів та засобів мотивації і заохочення викладачів, підходів до обліку педагогічного навантаження з врахуванням активності викладача у ВУ.
9. Організація процедур моніторингу та аналізу якості процесів у ВУ.
10. Проведення досліджень щодо вивчення можливостей інформаційних освітніх технологій та їх психолого-педагогічних особливостей.
11. Трансформація ВУ в інтерактивний освітній простір університету з динамічною, гнучкою інтерактивною взаємодією всіх учасників освітнього процесу.

Реалізація визначених етапів, належний контроль та стимулювання з боку адміністративної ланки університету забезпечить якісне функціонування ВУ, сприятиме удосконаленню методики викладання дисциплін з використанням новітніх інтернет-технологій, дозволить систематизувати та активізувати індивідуальну роботу студентів, надасть необхідні компетентності щодо навчання впродовж життя.

Очікується, що активізація дистанційних форм навчання позитивно вплине на якість підготовки студентів університету в цілому, а також сприятиме розвитку навичок самостійного навчання та інформаційної культури всіх учасників освітнього процесу і, відповідно, адаптації студентів до вимог сьогодення.

1. Козяр М. М. Віртуальний університет / М. М. Козяр, О. Б.Зачко, Т.Є.Рак // Навчально-методичний посібник. – Львів: ЛДУ БЖД, 2009. – 168 С.
2. Крол А. Инфографика: 5 трендов в образовании, которые формируют будущее/ А. Крол // Режим доступу www.medium.com/krol-institute. – 30.03.2017.
3. Меньшикова О.В. Інтернет - технології як інструмент організації і контролю самостійної роботи студентів технічних університетів /О.В.Меньшикова, М.І. Кусій, Л.Ф. Дзюба // Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи. Зб. наукових праць. Випуск 4. Частина 1. – Київ-Львів, 2015. – С. 52-55
4. Януш Т. 10 навичок, що врятують кар'єру в 2020-му / Т. Януш // Режим доступу www.studway.com.ua/10-navichok/ – 30.03.2017.